

عنوان مقاله:

بررسی اثر ماشین جین اره‌ای در فرآوری و شرط خصوصیات رویشی بذر دو رقم پنبه

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات سامانه‌ها و مکانیزاسیون کشاورزی، دوره 24، شماره 86 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

محمد علی به آئین - استادیار بخش تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان فارس، سازمان تحقیقات، آموزش و تربیت کشاورزی، شیراز، ایران

خلاصه مقاله:

آسیب‌های ظاهری و داخلی به بذر در اثر نیروهای مکانیکی حاصل از ماشین‌های فرآوری، کاهش درصد جوانهزنی و قدرت رویشی بذر را به دنبال دارد. با هدف افزایش کارایی ماشین جین اره‌ای در جداسازی الیاف از بذر، آزمایش فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی با سه تکرار اجرا شد. سطوح فاکتورهای آزمایش، سرعت دورانی اره‌های ماشین جین در سه سطح ۳۰۰ (S1)، ۳۵۰ (S2) و ۴۰۰ (S3) دور بر دقیقه، رطوبت بذر در سه سطح ۵-۳ (M2)، ۶-۸ (M1) و ۸-۱۰ (M3) درصد و رقم بذر پنبه در دو سطح حکمت (V1) و گلستان (V2) بود. در ارتباط با بذر پنبه، متغیرهای طول، عرض، ضخامت، میانگین هندسی و ضربی کرویت اندازگیری شد. پس از فرآوری و شرط خاصت پوست بذر، میزان مواد خارجی روی الیاف، ظرفیت موادی ماشین جین اره‌ای، قوه نامیه بذر، سرعت جوانهزنی بذر، شاخص بنیه بذر و نشت یونی نسبی تعیین شد. پس از تجزیه واریانس، مقایسه داده‌های میانگین تیمارها با آزمون دانکن و معادله رگرسیون بین تیمارهای آزمایش (متغیرهای مستقل) و پارامترهای اندازگیری شده (متغیرهای وابسته) صورت گرفت. نتایج تحقیق نشان داد که تیمارهای S1M1V1 و S1M2V2، به ترتیب با ۴۰/۲ و ۴۰/۱ کیلوگرم بر ساعت، بیشترین و کمترین مقدار ظرفیت موادی را ایجاد کردند. با در نظر گرفتن سرعت دورانی و رطوبت یکسان، ظرفیت موادی ماشین در رقم گلستان ۲۲/۱۲ درصد بیشتر بود تا در رقم حکمت. معادلات رگرسیونی نشان داد که در رقم حکمت با افزایش سرعت دورانی و رطوبت یکسان، ظرفیت موادی ماشین در رقم گلستان نیز معادلات رگرسیونی نشان داد که افزایش سرعت دورانی اره‌های ماشین جین، کاهش درصد جوانهزنی و افزایش رطوبت، افزایش سرعت جوانه زنی را به دنبال دارد. سرعت دورانی ۳۵۰ دور بر دقیقه، رطوبت ۶-۸ درصد و رقم پنبه گلستان، بیشینه درصد جوانهزنی و سرعت جوانهزنی بذر را به ترتیب با ۶۷/۹۳ و ۵۶/۲۴ بذر در روز ایجاد کرد و قابل توصیه است.

کلمات کلیدی:

رطوبت، سرعت دورانی، ظرفیت موادی، قوه نامیه بذر، نشت یونی نسبی

لينک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:
<https://civilica.com/doc/2027178>
